

ВІДГУК

Офіційного опонента

кандидата технічних наук, доцента, завідувача Кафедри міського будівництва і господарства ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

Голик Йолани Миколаївни

на дисертаційну роботу Бакун Катерини Сергіївни

«Методи визначення функціонально-територіального ресурсу міської забудови», подану на здобуття

наукового ступеня кандидата технічних наук за спеціальністю

05.23.20 – «Містобудування та територіальне планування»

Актуальність обраної теми. Актуальність дисертаційного дослідження характеризується важливістю пошуку нових підходів до проектування та використання міської території. Високі темпи урбанізації призводять до незбалансованого міського розвитку, збільшенню щільності та висотності забудови. У містах спостерігається зменшення, а іноді і відсутність резервної території, що спонукає до найефективнішого використання кварталів існуючої та проектної забудови.

Якість міського середовища характеризується інтенсивністю та ефективністю його використання, виявлення та застосування додаткових територіальних ресурсів для різних потреб значно підвищить комфортність та багатофункціональність. Саме застосування покриттів, для містобудівних потреб, в умовах щільної забудови, є цікавим вирішенням проблеми нестачі території та використання отриманого ресурсу для задоволення нормативно-регламентованих функцій, таких як озеленення, елементи благоустрою, тощо. Виявлена різноманітність напрямків використання покриттів будівель, ще раз доказує важливість дослідження даної теми.

Наукова новизна. Дисертантом отримані наступні основні наукові результати:

- На основі ретроспективного аналізу містобудівної нормативної бази та фактичного використання і забудови окремих елементів міського плану доведено сталу тенденцію інтенсифікації використання і забудови міських

територій.

- Надано термінологічне уточнення між поняттями «територіальний резерв» і «територіальний ресурс» та надано визначення «функціонально-територіального ресурсу елементів міського плану».
- Структуровані чинники, що впливають на можливість залучення експлуатованих покриттів, як додаткового функціонально-територіального ресурсу в умовах ущільненої міської забудови.
- Вперше розроблено математичну модель для розрахунку потенційних територіальних ресурсів забудованих міських територій із залученням додаткових площ експлуатованих покриттів та обґрунтовано визначення її складових.
- Структуровані критерії прийняття рішень щодо доцільності залучення експлуатованих покриттів для підвищення ефективності використання міських територій.

Практичне значення одержаних результатів. Практично цінним є розроблений дисертанткою метод визначення функціонально-територіального ресурсу міської забудови, що може бути використаний при розробці містобудівної (планів зонування, детальних планів території, містобудівних розрахунків) та проектної документації. Також розробленні рекомендації щодо розміщення на експлуатованих покриттях об'єктів різного функціонального типу, що сприятимуть багатофункціональному використанню, функціональному наповненню та урізноманітненню міського середовища.

У дисертаційній роботі автором сформульовано та вирішено такі завдання:

1. Проаналізовані теоретичні дослідження щодо питань інтенсивності та ефективності використання і забудови міських територій. Встановлено сучасні напрями підвищення ємності міських територій.

2. Досліджено тенденції зміни основних нормативних показників та фактичного стану забудови міських територій (на прикладі м. Києва). Визначено наявність територіальних резервів для розміщення додаткових

об'єктів різного функціонального типу, елементів благоустрою та озеленення.

3. Проаналізовано існуючі класифікації покриттів будівель і споруд та визначено чинники, що впливають на можливість залучення експлуатованих покриттів як додаткового функціонально-територіального ресурсу.

4. Розроблено математичну модель визначення функціонально-територіального ресурсу із залученням площ експлуатованих покриттів будівель і споруд для підвищення ефективності використання міських територій.

5. Визначено та обґрунтовано критерії прийняття рішення щодо доцільності залучення експлуатованих покриттів з метою формування додаткового функціонально-територіального ресурсу.

6. Надано рекомендації щодо функціонального типу об'єктів та елементів благоустрою, що можуть бути розміщені на експлуатованих покриттях в різних містобудівних умовах

7. Розроблено концептуальну модель (методичну схему) визначення потенційного функціонально-територіального ресурсу ділянок міської забудови та надано рекомендації щодо застосування ГІС-технологій для забезпечення зручності її використання.

8. Проведено апробацію запропонованої моделі визначення функціонально-територіального ресурсу на прикладі кварталів та окремих ділянок забудованої території м. Києва.

Оцінка змісту дисертації, її структура та завершеність в цілому.

Дисертація є завершеною науково-дослідною роботою. Матеріали дисертації викладено в логічній послідовності на 209 сторінках тексту, з них 154 сторінки основного тексту ілюстрованого 25 рисунками та 15 таблицями; список використаних джерел складається з 188 найменувань на 19 сторінках; додатки на 36 сторінках. Дисертація містить анотацію, вступ, три розділи, висновки, список використаних джерел та додатки, матеріали повністю відображають зміст та результати проведених досліджень.

Оформлення дисертації відповідає основним вимогам щодо оформлення дисертацій. В ній в достатньому обсязі наведено графічні та ілюстративні матеріали та додатки. Робота подана автором дисертації є науково коректною, логічною, написаною професійною мовою.

Відповідність встановленим вимогам оформлення дисертацій. На основі вивчення роботи, аналізу змісту та результатів що подані у дисертаційній роботі, авторефераті, опублікованих наукових працях і матеріалах апробаційного характеру встановлено, що дисертація Бакун Катерини Сергіївни «Методи визначення функціонально-територіального ресурсу міської забудови» є завершеним науковим дослідженням, де вирішені актуальні завдання і досягнута мета, яка була встановлена. За змістом і оформленням дисертація відповідає вимогам пунктів 9, 11 «Порядку присудження наукових ступенів», а також паспорту спеціальності 05.23.20 «Містобудування та територіальне планування».

Повнота викладу основних матеріалів дисертації в опублікованих працях. Дисертація та автореферат викладені з використанням існуючих нормативно-технічних термінів послідовно, коректно та мають завершену логічну структуру. Матеріали рецензованої дисертації та автореферату дають підстави стверджувати, що поставлену автором мету досягнуто, сформульовані задачі розв'язано, а висновки відображають основні результати роботи.

Основні положення дисертації опубліковано в 17 наукових працях з них у тому числі 9 публікацій у фахових збірниках наукових праць, затверджених МОН України; 1 публікація у міжнародному збірнику наукових праць, зареєстрованому в наукометричних базах Google Scholar і CrossRef; 6 публікацій у збірниках праць за матеріалами конференцій, 1 публікація додатково.

Слід зауважити, що публікації відображають основний зміст та повністю розкривають досягнення дисертаційної роботи.

Ступінь обґрунтованості наукових положень та достовірність результатів дослідження. Зміст дисертації є достатньо обґрунтованим та

достовірним за своїми науковими положеннями, висновками та рекомендаціями. Розробки дисертанта спираються на теоретичний фундамент містобудівної науки і базуються на широкому використанні загальнонаукових методів пізнання: аналізі, синтезі, порівнянні й узагальненні, системному підході та логічному моделюванні.

Дисертантка широко використовує та коректно оцінює опубліковані праці вітчизняних та зарубіжних учених в галузі містобудування, а також матеріали науково-практичних конференцій, наукові статті та доповіді, фахові періодичні видання, аналітичні огляди та результати власних досліджень. Дослідження включає класичні методи та сучасні напрацювання, що підтверджується переліком використаних джерел.

В дисертаційній роботі системно і логічно розкриваються поставлені завдання дослідження, що свідчать про досягнення обраної мети та завершеність в опрацюванні теоретичного та науково-практичного вирішення проблеми виявлення та обчислення потенційного функціонально-територіального ресурсу міської забудови.

Зауваження відносно викладеного змісту дисертаційного дослідження і автореферату.

Серйозних недоліків, під якими я розумію ті, що ставлять під сумнів одержані дисертанткою основні висновки, на мій погляд, дисертаційна робота не містить. Проте є певні недоліки, які зводяться до таких:

1. Чи буде модель функціонально-територіального ресурсу (розділ II, парагр. 2.3.) працювати, якщо застосувати її на території малих і середніх міст.

2. В дисертаційній роботі (розділ III, парагр. 3.1) вказано, що модель функціонально-територіального ресурсу була апробована в Києві, в існуючій забудові, для влаштування майданчиків різного призначення. Незрозуміло, якого саме призначення майданчики і якого призначення майданчики могли би ефективно використовуватися.

3. Чи прораховувалися при влаштуванні майданчиків та об'єктів на експлуатованих покриттях їх протипожежні можливості, в об'єктах де це необхідно евакуація, кількість виходів, тип матеріалів тощо?

4. Виникає питання, чи в історичній забудові влаштування експлуатованого покриття не змінить геометрію даху, а це призведе до втрати автентичності і образу історичної забудови. Тоді виникає питання, чи коректним є коефіцієнт, що враховує об'єкти, які мають охоронний статус?

Загальний висновок. Дисертаційна робота Бакун Катерини Сергіївни є завершеною науковою працею, що має практичну цінність. Дослідження виконано на високому професійному рівні і є завершеною науковою працею, де вирішені актуальні завдання і досягнута мета, щодо визначення потенційних функціонально-територіальних ресурсів із залученням площ експлуатованих покриттів для підвищення ефективності використання міських територій.

Дисертаційна робота на тему «Методи визначення функціонально-територіального ресурсу міської забудови» відповідає вимогам «Положення про порядок присудження наукових ступенів і присвоєння наукових звань».

Таким чином ґрунтуючись на отриманих результатах дослідження, не дивлячись на наявність неточностей, що носять дискусійний характер, можна зробити висновок, що Бакун Катерина Сергіївна, заслуговує присудження наукового ступеня кандидата технічних наук за спеціальністю 05.23.20 «Містобудування та територіальне планування».

Офіційний опонент
Кандидат технічних наук, доцент,
Завідувач кафедри міського будівництва та
господарства ДВНЗ «Ужгородський
національний університет»

1.10.19р.

Підпис засвідчую:
Вчений секретар ДВНЗ
УжНУ, к.т.н, доц.

Й.М. Голик

О.О.Мельник

*Відомо надійшло до степ.
вченої ради 8.10.2019р.
Вчений секретар ради Ісаєва О.І.*